

Valgamaa keskkonnahariduse ümarlaud

Protokoll

Toimumise koht: Kappermäe seltsimaja, Tõutsi küla, Otepää vald, Valgamaa

Kuupäev: 19. november 2015. a. kell 14.30 –17.00

Osalejad:

1. Terje Puudersell – SA KIK
2. Evelyn Tamm – Ala PK
3. Liia Ortus – Tõrva G
4. Reet Karbik – Valga Priimetsa Kool
5. Ilona Akimova – Valgamaa Omavalitsuste Liit
6. Jane Mölder – Valgamaa Omavalitsuste Liit
7. Pille Kangur – Pühajärve Põhikool
8. Kersti Salujõe – Valga Muuseum
9. Maris Kivistik – Keskkonnaamet
10. Margit Turb – Keskkonnaamet
11. Helen Kivisild – Keskkonnaamet

SÕNAVÕTUD

Valgamaa keskkonnahariduse ümarlaudade ülevaade 2010-2015 – Margit Turb

- Info liikumine
- Projektid, ühistegevus, 3 sihtrühma: üldhariduskoolid, lasteaiad, täiskasvanud
- Keskkonnahariduskeskuseid ja loodust tutvustavad üritused maakonnas, Valgamaa loodust ja pärandkultuuri tutvustav aabits ja töövihik, ökoklassi konkurss,
- 2014-2015. aastatel on peamiseks märgusõnaks ühisprojektid.
- Paljud varem seatud eesmärgid on tänaseks saavutatud, ökoklassi temaatikaga tuleks edasi minna.
- Arenguvõimalused lähtuvalt Valgamaa arengustrateegiast 2020

Uued suunad keskkonnahariduses – Maris Kivistik

- Järgnevast Euroopa Liidu rahastusperioodist keskkonnaharidusele eraldi raha ei tule. Jäävad praegugi toimivad programmid: EST-LAT, INTERREG jm fondid
- Maakondlikud keskkonnahariduse ümarlauad toimivad edasi vastavalt vajadusele. Ümarlauad üle Eesti on maakondades väga erinevad.

- Keskkonnahariduse konverentsid selliselt edaspidi enam ei jätku, sest rahastusallikaid ei jätku. Soov on korraldada üks üleriigiline konverents aastas õpetajatele ja looduskeskuste inimestele.
- Keskkonnaministeerium soovib edaspidigi paika panna prioriteetseid teemasid. Uus teema on **kliimamuutused ja nendega kohanemine**, mille on ette valmistanud Tartu Ülikooli rakendusüritingute keskus.
- Jätkatakse traditsiooniliste tähtpäevade tähistamist: märgalade päev, veepäev, jäätmenädal jne.
- Suure tõenäosusega KIK määrus uueks taotlemise vooruks muutub. Pole kindel, kas suured ühisprojektid saavad samamoodi jätkuda, kas omavalitsustel või omavalitsusliitudel lubatakse projektides „katust pakkuda“.
- Puudub võimekus 200 000 lapsele 2 korda aastas õppeprogrammi pakkuda. Umbes pooltele, st 100 000 lapsele, suudaks seda pakkuda riigisektor: RMK, Keskkonnaamet, Loodusmuuseum. Pooltele lastele peaks pakkuma õppeprogrammi sel juhul MTÜ-d.
- Uus suund Keskkonnaametilt – kuna kõiki soovijaid ei jõuta teenindada, on põhirõhk üldhariduskoolidel. Lasteaedade puhul Keskkonnaamet pigem eelistab õpetajatele toe pakkumist.

*Lasteaedadele on Valgamaal vähe keskkonnahariduslikke programme ja projekte – projekti kirjutamine oleks suur töö lasteaiaõpetajatele.

Keskkonnaameti sündmused 2016. aastal:

- 22. märts veepäev – veebiviktoriin millalgi selle lähedal (22. märts on koolivaheaeg)
- Junior Ranger laager Karulas – 3-päevane laager omaosalusega
- loodushariduspäev
- looduskaitse kuu kevadine matkapäev
- sügisene infopäev õpetajatele

* ELF korraldab Tartu loodusmajas märgalade päeva seminari - seal võiks olla ka üks õpetajatele mõeldud töötuba, mis tutvustaks erinevaid märgalade teemalisi õppematerjale.

Valgamaa Omavalitsuste Liidu keskkonnaosakond – Ilona Akimova, Jane Mölder

VOL keskkonnaosakonnas on suure tõenäosusega tulemas muutused, töö korraldatakse ümber, hetkel sellest veel vara täpsemalt rääkida ...

Valga Muuseum – Kersti Salujõe

Valga Muuseum on lootusrikas keskkonnahariduse suunal, loodetakse teha uus juurdeehitus õppetegevuse, sh keskkonnahariduse jaoks – õppeklassid, puutöö jm. Rahastust veel pole, võimalus EST-LAT projekt piiriülese koostöö raames?

Muuseumis tulemas:

- kevadel allveearheoloogia näitus;
- maailmahariduse teemal koostöö MTÜ Mondoga, plaan teha töötube maakoolides.

Tõrva Gümnaasium – Liia Ortus

Probleem: KIKi finantseerimise korra järgi ei rahastata laagrite toitlustamist. Olles sedalaadi kogemuse võrra rikkam, siis selle tulemusena tegeleb õpetaja laagris toidu tegemisega ja koristamisega, mitte õpilastega! Õpilastelt pole võimalik küsida nii suurt osalustasu, et toitlustusteenus sisse osta.

ARUTELU

KIKi keskkonnateadlikkuse programmis – keskkonnasäästlike tarbimisharjumuste kujundamine ja ökoloogilise tasakaalu tundmaõppimine (p 8).

Säästva tarbimise punkt määruses sees – võib-olla selle punkti kaudu annab teha tegevusi?

Säästva Eesti Instituut - teooria osas tugev tegija, aga kallis teenus.

Koostöö Tartu Keskkonnahariduskeskusega – nende kogemusega tutvumine?

Vorm: läbi õppeaasta kestev tegevus

Idee: kooli rohelisemaks muutmiseks on olemas KIKi rahastus, kuid suunatud asutuse kollektiivile, hetkel puudub konkreetne idee, milliseid tegevusi maakonna võrgustiku kaudu teha.

Idee: õpilastööde näitus taaskasutatavatest materjalidest valmistatud kunstist, piltidest.

Tehtud esemetel võiks olla praktiline funktsioon – nt poekott, vaip vm.

Näitus võiks alustada Valga Muuseumist ja rännata mööda maakonda - Valgas, Tõrvas, Otepääl.

Keskkonnahariduslik kalender näituse tehtud töödest/taskuraamat, lisaks valmistamise õpetus.

Võimalus teha PDF, mida ise soovi korral õpilane saab välja trükkida.

*Küsida, mida lapsed tahavad?

Idee: rohelised koolihoovid (EV100 raames).

Koolid üle maailma – kasvatavad taimi ja võrdlevad, kes mida kasvatab, kui kiiresti kasvab.

Maris jagab kogemusi Saksast, Hollandist, Šotimaalt

- Mujal maailmas pole tavaline, et riik toetab keskkonnaharidust. Mujal on pigem see omavalitsuse kanda, rikastes riikides kaasatud ka erasektor.
- Teemadest on aktuaalsed globaalsed teemad - vesi, taaskasutus. Ühe T-särgi näitus – kes saab kasu, kes mida peab tegema, et see teksapaar või T-särk valmiks. Sellest tehtud näitus ja seostatud erinevad teemad (vesi, majandus jm). Kuidas minu otsused mõjutavad planeeti? Globaalsed teemad Eesti kontekstis.

Koostöövõrgustiku tulevikust:

Vajalik erinevates paikades kogemuse saamine KKH asjalisena – rabas, looduskeskustes jm.

Vajalik silmast-silma kohtumine, ajurünnakuid, ettevalmistus järgmiseks projektiks, kui määrus on selgunud.

3 tõmbepiirkonda – koostöö erinevate tõmbekeskuse vahel?

Kasutada loodud õppematerjali - **Avastusrada** (<http://avastusrada.ee/>)

– aidata õpetajatel seda kasutada, luua rada kooli juurde.

Avastusrada Valgamaa keskkonna-aabitsa baasil – piirkondade kaupa.

Lapsed saaksid samuti teha ise ülesandeid.

OTSUSED:

- Tegeleda edasi taaskasutatud materjalidest õpilastööde konkursi ideega.
- Uurida, milliseid tegevusi annaks teha ja keda koolitama kutsuda kooli keskkonnasäästlikumaks kujundamiseks (KIKi keskkonnateadlikkuse programmist p 8).
- Keskkonnahariduse Valgamaa ümarlaua kohtumisi tuleb jätkata maakonna siseseks infovahetuseks ja maakonna KKH koordineerimiseks.
- Järgmine kokkusaamine Valga Muuseumis – võimalik siduda infopäevaga KIKi määruse tutvustamiseks uue aasta alguses.

Protokollis: Helen Kivisild, Keskkonnaamet